

Tips

OR en risico-inventarisatie en -evaluatie

De kwaliteit van de risico-inventarisatie en -evaluatie (RIE) is niet altijd goed en de betrokkenheid van medewerkers erbij vaak ronduit slecht. Hoe kan de OR dit verbeteren?

Koen Zonneveld, partner van Merlijn, Training & Advies, info@koenzonneveld.eu

Met de risico-inventarisatie en -evaluatie (RIE) worden de veiligheids- en gezondheidsrisico's in de organisatie in kaart gebracht en geëvalueerd. De evaluatie dient om in te schatten hoe gevaarlijk het risico is, hoe vaak het voor zou kunnen komen en bij hoeveel medewerkers. Met een goede RIE komen alleen die risico's eruit waar nog geen oplossingen voor zijn of waar de huidige oplossingen ontoereikend voor zijn.

De RIE moet (gedeeltelijk) opnieuw gemaakt worden als er in het werk, de werkwijze, de werkplek of de werkorganisatie veel is veranderd. Er staat nergens in de wet wanneer dat is, maar na drie tot vijf jaar is elke RIE meestal wel verouderd.

Bij de RIE hoort een plan van aanpak, waarin staat wie wanneer welke maatregel gaat (laten) nemen om de risico's uit te schakelen of aanvaardbaar te vermindern. Dat plan van aanpak moet elk jaar worden bijgesteld.

Gebruik instemmingsrecht

De OR heeft instemmingsrecht (in feite vetorecht, artikel 27, WOR) op de wijze waarop en door wie de RIE wordt uitgevoerd. De OR moet erop toezien dat alle mogelijk voorkomende risico's worden beoordeeld, voor alle functies (ook voor ingeleend personeel). De OR heeft ook instemmingsrecht op het plan van aan-

pak en op de jaarlijkse bijstelling daarvan. Spreek af dat het gedeelte van het conceptplan van aanpak dat gaat over de risico's op een bepaalde afdeling besproken wordt op werkoverleggen of *toolbox-meetings*.

Betrek medewerkers

Het is belangrijk dat medewerkers worden betrokken bij het uitvoeren van de RIE, bijvoorbeeld door het invullen van het gedeelte dat over hun eigen werk gaat en door het invullen van de vragenlijst die bij elke RIE zou moeten horen. Het is namelijk niet alleen belangrijk om te weten of maatregelen voorhanden zijn in de organisatie – dat wordt in de RIE gemeten – maar ook om te weten of die maatregelen bij de medewerkers bekend zijn en door hen worden gebruikt.

Medewerkers hebben het wettelijk recht om de RIE en het plan van aanpak in te zien. Zorg ervoor dat dat in de organisatie ook mogelijk wordt gemaakt.

Branche-RIE

In veel sectoren is inmiddels een zogeheten branche-RIE gemaakt. Dat zijn meestal vragenlijsten op internet die speciaal gericht zijn op de betreffende branche, waardoor overbodige vragen zo veel mogelijk vermeden worden. Ze

ILLUSTRATIE: AREND VAN DAM

zijn gemaakt door deskundigen en goedgekeurd door werkgeversorganisaties en vakbonden. Door de digitalisering is het in vele bedrijfstakken makkelijker om leidinggevenden en medewerkers gedeelten van de RIE in te laten vullen. De RIE van bedrijven met meer dan 25 medewerkers moet getoetst worden door de arbodienst of een gecertificeerde deskundige.

Jaarlijkse bespreking

Spreek met de bestuurder af dat hij jaarlijks schriftelijk rapporteert over de afspraken in het plan van aanpak. De verplichting van deze rapportage is geschrappt uit de Arbowet, maar niets verbiedt de OR en de directie om dit toch met elkaar af te spreken. Die rapportage is namelijk voor beide partijen erg handig om de voortgang in de gaten te houden en om zonodig tijdig bij te kunnen stellen. ○

Over de RI&E staat op ORnet een groot aantal artikelen, met nog meer praktische tips. Klik op de hoofdrubriek Arbo en daarna op RI&E.